

Általános ismertetés

A Magyar Mérnöki Kamara Stratégiai Programját a Küldöttközgyűlés 2002. április 27-én fogadta el.

A stratégia két alappillére épül:

- a) *A Kamara szerepének és helyének kijelölése a szakmai közéletben;* beleértve a stratégiai célok és eszközök, valamint a program megfogalmazását,
- b) *a Magyar Mérnöki Kamarának a stratégia végrehajtására kidolgozott rövid- és középtávú cselekvési programja és a végrehajtást szolgáló intézkedési terve.*

A stratégiai programot az alábbi környezeti feltételekre alapoztuk:

- Az Európai Unió csatlakozást követően a magyarországi verseny piacon is további liberalizációs intézkedések várhatóak, amit elősegít a műszaki vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos honorárium- és költség-szint fokozatos közelítése az európai országok átlagához,
- a vállalkozási piacon a magán- és a pénzügyi tőke finanszírozási részarányának növekedése várható, amely nélkülözhetetlenné teszi az új vállalkozási ismeretek, szerződéses eljárások elsajátítását,
- széles körben ismertté kell tenni az Európai Unió közbeszerzési irányelveivel összehangolt közbeszerzési eljárást, valamint a nemzetközi gyakorlattal összehangolt FIDIC típusú vállalkozási szerződéses feltételeket, amelyeket az unió a közösségi források igénybevételére, a korrupció kiküszöbölésére és az átlátható versenyzetési eljárások lebonyolítása érdekében szabályozott,
- a környezetvédelmi és komplex területfejlesztési feltételek fokozatos előtérbe kerülése miatt javítani kell a műszaki tervek kommunikációs és környezetvédelmi hatásainak elemzését és figyelembevételét.

A magyar műszaki gyakorlatban is meg kell honosítani a műszaki létesítmények megvalósulásával együtt járó pénzügyi-, gazdasági- és költséghaszon-elemzését, ami a komplex mérnöki felelősség nélkülözhetetlen elemévé válik.

Meg kell szilárdítani a magyar mérnökök verseny pozícióját, erősíteni kell a nemzetközi kooperációt, ki kell használni a közbeszerzések nemzeti nyelven történő lebonyolításából fakadó helyzeti előnyöket.

A Stratégiai Program I. ütemének végrehajtását a 2001-ben megválasztott MMK elnökség 2005 tavaszáig érvényes, négyéves mandátumában határozta meg. 2004. május 1-én Magyarország az Európai Unió tagállamává vált, s ettől az időponttól kezdődően lépett hatályba a harmonizált, 2003: CXXIX. törvény, a közbeszerzésekről, ami jelentős hatást gyakorol a műszaki tevékenység átalakítására.

1. Az érvényben lévő program elemzése

Az elemzést a piramis-szerű szerkezetben felépített program fejezeteinek sorrendjében végeztük el.

1.1 Az MMK küldetése

Az MMK küldetése változatlanul, az alábbiakban foglalható össze:

Érdekvérvényesítés: a társadalom érdekeivel összhangban, hazai és nemzetközi téren egyaránt képviseli és védi a mérnöki tevékenységet végző tagjai érdekeit,

Szakmai öngazgatás: szakmai önkormányzati hatáskörben ellátja a mérnöki tevékenység igazgatási feladatait,

Társadalmi partnerség: szakmai kérdésekben a kamara állásfoglalásaival elősegíti a közvélemény és a társadalom pártatlan, felelős tájékoztatását.

1.2 Jövőkép – tagsági elvárások helyzete

A jövőképben megfogalmazott elvárások csak részben teljesültek. Bár számos intézkedés történt az érdekvédelmi tevékenység színvonalának emelésére (a kamaránál Érdekvédelmi Bizottság is működik), együttműködési készség hiányában a teljes körű szakmai öngazgatáshoz szükséges feltételeket csak részlegesen sikerült megteremteni.

Lényeges előrelépés történt az EU irányelvekkel összehangolt jogosultsági érdekvédelmi szabályozás és nemzetközi együttműködés területén, továbbá a felsőoktatási programokban, a gyakorlati ismeretekkel kapcsolatos oktatási igények és szempontok érvényesítése tekintetében.

Folyamatosan napirenden van, de a vártnál lassabban halad a szakmai jogosultsági szabályzat kialakításához és a jogosultságok elbírálásához szükséges jogosítványok átvétele az államigazgatási szervektől, a jogosultsági rendszer átalakítása.

Sikertelenek maradtak mindazon törekvések, amelyek, az egyébként többek által éppen a szakmai függetlenség miatt vitatott törekvések, amelyek az államtól növekvő mennyiségben átvett szakmai, öngazgatási feladatok anyagi forrásainak megosztására irányulnak.

1.3 A stratégiai célok 2002-2005 közötti teljesítésének értékelése

A Stratégiai Programban felsorolt feladatok változatlanul aktuálisak és szükségesek. A teljesítés értékelését az alábbiakban foglalhatjuk össze:

1.3.1 Befejezett, sikeres kezdeményezések

Létrejött és sikeresen működik a Mérnöki Kamara Kht., tovább, az MMK kezdeményezésére a Szakmai Kamarák Egyeztető Fóruma, 12 szakmai (melyből 11 hivatásrendi) kamara részvételével.

1.3.2 Jelenleg még csak részleges sikert hozó kezdeményezések

– A közhatalom érdeklődésének hiányában nem került még megfelelő helyre a minőségi szolgáltatások megbecsülésének elismertetése (pénzügyi tervezés, minőségi referenciák prioritása az ajánlatok bírálati rendszerében, a pártatlan és a hazai tervezők számára is előnyös versenyfeltételek alkalmazása, az ajánlott, vagy legalább a minimális tervezési díjak elismertetését biztosító honorárium-szabályzat, stb.),

– más köztestületi kamarákkal szemben, a mérnöki kamarának, többszöri nekifutás után sem sikerült az építész kamarával közös építéstervezési díjszabást készíteni, amely a minimál és az ajánlott mérnöki és építész díjakat tartalmazná,

– az államigazgatási szervek egyetértésének hiányában nem jöhetett létre büntető szankciók alkalmazását lehetővé tévő olyan jogszabály, ami elősegíthetné a jogosultság nélkül végzett mérnöki tevékenység visszaszorítását,

– megoldatlan és méltatlanul háttérbe szorított kérdés a Magyar Mérnöki Kamara elhelyezése. Nem történt meg az MMK kártalanítása, a korábban tulajdonát képező, majd államosított, Budapest V. kerületi, Szalay utcai székház helyett.

1.3.3 Folyamatosan napirenden lévő feladatok

– A Magyar Mérnöki Kamara vonzó arculatának és méltó társadalmi elismertségének kialakítása,

– folyamatos együttműködés a szaktárcákkal, helyi önkormányzatokkal, tudományos és felsőoktatási intézményekkel,

– a méltányos, a valós költségeket és értékárnyos fejlesztési lehetőségeket is magában foglaló, mérnöki honoráriumok elismertetése és alkalmazása,

– az Európai Unióhoz csatlakozás jegyében a mérnöki jogosultsági rendszer átalakítása, és harmonizálása a fejlett európai országok gyakorlatával. Fokozott építésrendészeti, hatósági ellenőrzés megkövetelése az építésellenőrzési munkában,

– a teljes építési tevékenység egységes felügyeleti rendszerének kialakítása, a műszaki ellenőri, és a környezetvédelmi mérnöki tevékenységek törvényes felügyeletének visszahelyezése a Magyar Mérnöki Kamara hatáskörébe,

– megbízási kapcsolatokat a kreatív szakmai partnerség és a szakmai-közéleti kezdeményezés érvényesüléséig.

2. A cselekvési program végrehajtásának készütsége

2.1 Jelentős előrehaladást tükröző programok

A jogosultság nélküli tevékenység visszaszorításában javuló együttműködés tapasztalható a helyi építési hatóságoknál. Jelentős probléma a létesítmény szempontjából mértékadó generáltervező mellett működő szaktervezők jogosultságának párhuzamos, kötelező ellenőrzésénél és elismertetésénél van,

A kamarai jogosultsági rendszer átalakítása az európai standardok szerint folyamatban van. Fel kell gyorsítani az eddig számos minisztérium hatáskörébe utalt, a szakmai önkormányzatiságot gátló törvények deregulációját.

Az MMK internetes honlapja tartalmazza a jogosultságokra vonatkozó gyors információkat, széleskörű tájékozódásra alkalmas válogató programmal,

Folyamatosan bővülnek az MMK szervezett médiakapcsolatai, a kamara alkalmazásában állandó sajtóreferens dolgozik,

Az MMK Oktatási Bizottsága felügyeli és véleményezi a kétszintű oktatási képzés, az úgynevezett bolognai folyamat magyarországi bevezetésének gyakorlati tapasztalatait,

2005-ben megindul a mérnöki szaktudást és ismereteket karban tartó időszakos, képesítésellenőrzés, illetve új kamarai belépők számára a vizsgáztatás.

2.2 Folyamatosan napirenden lévő kamarai programok

- a **Kamara öngazgatási autonómiájának megvédése és bővítése**
- a hivatásrendi kamarai törvény módosítása, a legitím és ellenőrzött szakmai felügyelet szigorítása érdekében,
- a törvény hatályának kiterjesztése más mérnöki területekre és tevékenységekre,
- a jelenleg többségében még államigazgatási hatáskörben végzett műszaki szabályozás mérnöki köztestületi hatáskörbe vonása, az államigazgatás egyszerűsítéséből származó költségmegtakarítás egy részének átengedésével,
- a Kamara állandó tisztviselőinek méltányosabb anyagi elismerése, amelyet jelenlegi forrásaink szűkössége akadályoz,
- a kamarai ügyfélszolgálat és működési infrastruktúra hatékonyságának javítása,
- közéleti érdeklődésre számot tartó szakmai programok szervezése,
- kiemelten ismert mérnökeink bevonása a szakmai, közéleti szereplésbe,
- fiatal mérnökeink továbbképzésének támogatása, bevonásuk a kamara tevékenységébe.

2005. évi közgyűlési határozat a cselekvési program kiegészítésére

A 2004-ben alakult Stratégiai Elemző Munkabizottság (STRATEM) javaslatára, a 2005. évi Közgyűlés határozatával a program az alábbi intézkedések hatásvizsgálatával egészül ki:

A Magyar Mérnöki Kamara szervezetének újragondolása

A Magyar Mérnöki Kamara megyei szervezetekre tagolódott struktúrájának felváltása és korszerűsítése, az EU térségi struktúráihoz igazodó regionális kamarai szervezetekkel. Valószínűsíthető ugyanis, hogy hosszú távon a jelenlegi, túlságosan tagolt megyei közigazgatási rendszert több hazai, esetleg határmenti megye bevonásával létrejövő, természetes gazdaság-földrajzi határok között működő gazdasági- közigazgatási régiók váltják majd fel. Az erre vonatkozó konzultációk, vizsgálatok megkezdését javasoljuk,

3.2 Médiastratégia a műszaki alkotók és alkotások jobb megismertetésére

A MMK stratégiájának érvényesítéséhez a társadalmi környezet egyetértő, befogadó készsége jelentősen hozzájárulhat. Ezért szükség van arra, hogy a stratégiát, a műszaki alkotásokat és alkotóikat, tevékenységük eredményeit a Magyar Mérnöki Kamara és a területi kamarák a médiafelületek jobb kihasználásával hatékonyabban ismertessék.

Szoros együttműködés a kamarai tagozatok és a területi szervezetek között

A kamarai stratégiát a területi (jelenleg megyei) mérnöki kamarák és a szakmai tagozatok közötti hatékony, érdemi együttműködés keretében lehet megvalósítani. Ezért javaslat készül a szakmai tagozatok tevékenységének az országos kamara és területi szervezeteinek keretei közötti harmonizálására.

Vitaforum a felsőoktatás helyzetéről

Az MMK javaslatot tesz a közép- és felsőoktatás folyamatban lévő átalakításával, a Bolognai Folyamat (kétszintű felsőoktatás) bevezetésével kapcsolatos tapasztalatok kiértékelésére. Hatáselemzés hiányában ugyanis a költségvetési támogatási források szűkítése, a tényleges munkaerő-szükséglettel nem arányos, csökkenő határfokú túlképzés veszélyeztetheti a magyar felsőoktatás minőségét, az ország versenyképességét.

Budapest, 2005. május 21.

*Dr. Kovács Gábor, elnök
Magyar Mérnöki Kamara*

A Magyar Mérnöki Kamara kivonatos Stratégiai Programja

(Korszerűsítve a 2005. május 21-i Küldöttközgyűlésen)